

UNITAT DOCENT DE OTORRINOLARINGOLOGIA

ITINERARI FORMATIU

Elaborat per: Jordi Tornero Saltó; Anna Farré i Guiu, Marta Mesalles

Ruiz, Marta Fulla Campi. Revisió: Julio Nogués Orpí

Aprovat per la Comissió de Docència en data: 29/02/24

COMISSIÓ DE DOCÈNCIA
HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
UNITAT DOCENT D'OTORRINOLARINGOLOGIA
Programa de l'especialitat adaptat al centre
ITINERARI FORMATIU

L'itinerari formatiu de l'especialitat, estableix totes les competències que han d'adquirir els residents durant el període de formació, juntament amb el grau de supervisió i nivell de responsabilitat a cada etapa, així com la descripció de l'avaluació que es realitzarà, la qual cosa permet al facultatiu resident conèixer el seu programa formatiu des del seu inici i li facilita planificar i estructurar millor la seva formació.

Reflecteix els objectius docents de cada rotació i a les guàrdies, així com els coneixements i habilitats a adquirir.

Reflecteix també el grau de supervisió i nivell de responsabilitat per a les diferents activitats, segons l'any de residència.

Tot això afavoreix que es coneguin els diferents conceptes a avaluar cada any, tant al tutor com al propi facultatiu resident.

La Comissió de Docència ha establert una ponderació sobre la nota anual del 90% per a tots els apartats definits a les diferents rotacions i les guàrdies i un 10% per a la resta d'activitats.

Nivells de supervisió: Han de quedar especificats en cada cas.

Nivell	Supervisió	Autonomia
1	Supervisió a demanda	Actúa de manera independent, excepte en situacions puntuals
2	Supervisió directa*	Sap com actuar però li falta experiència per a ser autònom
3	Realitzada per el especialista	Nomès té coneixements teòrics per observar i ajudar

Com a norma general, se segueix el criteri establert als Protocols de les guàrdies, tenint en compte que els residents, excepte en determinades situacions, poden assolir el considerat nivell de responsabilitat mitjà de cada especialitat, segons l'any de residència. Pels casos especials, el tutor ha d'establir els nivells específics per a un

resident determinat i per a la realització de determinades activitats clíniques.

- Nivell 1-2 per a una gran part de les activitats clíniques en funció dels coneixements i habilitats adquirides.
- Nivell 3 per a activitats molt específiques de l'especialitat.
- Nivell 3 de responsabilitat per signar altes o baixes o determinats documents o sol·licitud de proves específiques (R1).

AVALUACIÓ

L'avaluació de les diferents rotacions, així com l'avaluació anual i final, reflecteix la valoració dels coneixements adquirits, les habilitats assolides i les actituds del resident durant tot el període.

La ponderació establerta al nostre centre és:

1. Rotacions: 65%
2. Activitats complementàries: 10%
3. Qualificació tutor: 25%

1. Rotacions (65%)

70%

Coneixements adquirits

Raonament/valoració del problema

Capacitat per prendre decisions

Capacitat per prendre decisions

Ús racional de recursos

Seguretat del pacient

30%

Motivació

Puntualitat/assistència

Comunicació amb el pacient i la família

Treball en equip

Valors ètics i professionals

2. Activitats complementàries (10%)

Nivell		s Comunicació	Pòster
Internacional	0,3	0,2	0,1
Nacional	0,2	0,1	0,05
Autonòmica	0,1	0,05	0,02

Assistència curs/taller (mínim 10 hores)	Ponent curs/taller (mínim 2 hores)	Ponent en Sessions	Participació en projectes d'investigació
0,02- 0,1 (valorar duració i complexitat)	Fins a 0,2 (valorar durada i complexitat)	*En el servei/unitat: fins a 0,01 *Generals/Hospital àries: fins a 0,02	0,05-0,2 (valorar implicació i tipus de projecte)

3. Qualificació tutor (25%)

Quantitativa (1-10)	Qualitativa
---------------------	-------------

1-2	Molt insuficient. . Lluny d'assolir els objectius de la rotació. S'han de proposar àrees de millora en l'apartat corresponent.
3-4	Insuficient. No assoleix tots els objectius anuals, però els podria assolir amb un període complementari de formació. Han de proposar-se àrees de millora en l'apartat corresponent i suggerir la durada del període complementari.

5	Suficient. Assoleix els objectius anuals.
6-7	Bo. Assoleix els objectius anuals, demostrant un nivell superior en alguns d'ells.
8-9	Molt bo. Domina tots els objectius anuals.
10	Excel·lent. Molt alt nivell d'acompliment durant l'any formatiu. Només assoleixen aquesta qualificació un nombre limitat de residents. Es valorarà d'acord amb l'experiència del tutor amb els resultats de la promoció o amb altres promocions anteriors de residents, qualificats com a molt bons.

Seguint les recomanacions dels diferents programes formatius i del *Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad*, s'han establert els cursos obligatoris pels residents de primer any, així com inici a les activitats complementàries. Els residents a partir de segon any han de començar a participar de manera progressiva, més activa (mínim una per any), en comunicacions i publicacions del servei i en les sessions (generals i/o del servei), així com en la docència de postgrau o pregrau i en l'elaboració de protocols i/o guies clíniques. La realització d'aquestes tasques permet, juntament amb la realització dels cursos obligatoris (de l'hospital o del propi servei), assolir aquest 10%.

CRONOGRAMA D'ESPECIALITAT
ORL OTORRINOLARINGOLOGIA

Any de residència	Rotació	Durada en mesos	Dispositiu on es realitza
R1	URGÈNCIES	1	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R1	NEURORADIOLOGIA	1	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R1	CIRURGIA PLÀSTICA	2	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R1	NEUROFISIOLOGIA – REHABILITACIÓ	15 DIES	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R1	AL·LÈRGIA	15 DIES	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R1	OTORRINOLARINGOLOGIA	6	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R2	OTORRINOLARINGOLOGIA	9	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R2	OTORRINOLARINGOLOGIA PEDIÀTRICA	1	HOSPITAL VILADECANS
R2	ONCOLOGIA MÈDICA I RADIOTERÀPICA (ICO)	1	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R3	CIRURGIA MAXIL·LOFACIAL	1	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R3	OTORRINOLARINGOLOGIA PEDIÀTRICA	2	HOSPITAL SANT JOAN DE DEU
R3	OTORRINOLARINGOLOGIA	8	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE
R4	ROTACIÓ EXTERNA	1	CENTRE A DEFINIR
R4	OTORRINOLARINGOLOGIA	10	HOSPITAL UNIVERSITARI DE BELLVITGE

ITINERARI FORMATIU OTORRINOLARINGOLOGIA (ORL)

PRIMER ANY

Durant aquest any el metge resident ha de familiaritzar-se amb el funcionament de l'hospital i del servei i aprendre el maneig bàsic de la patologia de l'especialitat. Durant aquest període el resident fa 5 mesos de rotacions en altres serveis de l'hospital i 7 mesos de rotacions dins del servei d'otorrinolaringologia.

ROTACIONS INTRAHOSPITALÀRIES

Durant els 6 primers mesos el resident s'ha d'integrar a la dinàmica de cadascun dels serveis pels quals està rotant però assistint també a les sessions d'otorrinolaringologia.

Al·lèrgia: 2 setmanes

Neurofisiologia clínica: 1 setmana

Rehabilitació: 1 setmana

Cirurgia Plàstica: 2 mesos

Neuroradiologia: 1 mes

Urgències: 1 mes

Otorrinolaringologia: 6 mesos

Urgències – 1 mes

Objectius:

- Aprendre el maneig de la patologia mèdica i quirúrgica urgent
- Aprendre el maneig de les complicacions mèdiques i quirúrgiques del pacient postoperat

Coneixements:

- Conèixer les complicacions agudes de les malalties i síndromes més freqüents - Conèixer les proves diagnòstiques (laboratori o imatges) adients pel diagnòstic d'aquestes complicacions en l'àrea d'urgències i les seves limitacions. - Utilització racional de recursos diagnòstics i terapèutics.
- Coneixement dels protocols i guies clíniques que estan disponibles en la intranet de l'hospital.

Habilitats:

- Habilitats de l'entrevista clínica de l'àrea d'urgències.
- Realitzar maniobres diagnòstiques i terapèutiques bàsiques com puncions vasculars (arterials i venoses).
- Interpretar exploracions habituals en l'àrea d'urgències com analítiques, radiografies de tòrax i abdomen, ECG...
- Adquirir habilitat en les maniobres de reanimació bàsiques.

Nivell de responsabilitat:

Segons l'establert al Protocol d'urgències:

- Nivell 1-2 per a una gran part de les activitats clíniques, en funció dels coneixements i habilitats adquirides.
- Nivell 3 de responsabilitat per indicar exploracions complementàries específiques (ECO, TAC, endoscòpies...) i per signar altes o baixes i determinats documents legals.

Neuroradiologia – 1 mes

Objectius:

- Conèixer l'anatomia radiològica de les àrees ORL
- Aprendre a fer la lectura de les proves d'imatge corresponents
- Conèixer els protocols diagnòstics d'imatge de la patologia ORL
- Saber fer els diagnòstics radiològics bàsics de l'especialitat

Coneixements:

- Coneixement exhaustiu de l'anatomia radiològica de les àrees anatòmiques d'otorrinolaringologia
- Aprenentatge de les característiques radiològiques dels diferents tipus de lesions d'aquestes àrees
- Identificació del tipus de prova més indicat en funció del tipus de lesió en estudi
- Coneixement de les implicacions tècniques i logístiques de la realització de cadascuna de les proves que es realitzen

Habilitats:

- Identificació del tipus de prova realitzada pel que fa a projeccions,

requeriment de mètode de contrast...

- Interpretació de les estructures anatòmiques normals i de les variacions anatòmiques i patològiques en cadascuna de les estructures
- Coneixement dels protocols diagnòstics en proves d'imatge de l'especialitat

Nivell de responsabilitat:

- Nivell 2 en la identificació de les estructures anatòmiques radiològiques - Nivell 3 de responsabilitat en la interpretació i redacció d'informe de totes les proves realitzades

Cirurgia Plàstica – 2 mesos

Objectius:

- Aprendre el tractament de les ferides
  - o Cura de ferides
  - o Sutura (materials i tècniques)
  - o Penjalls locals (de rotació, Z-plàsties)
- Conèixer el maneig dels penjalls de reconstrucció emprats en oncologia
  - o Pectoral major
  - o Radial
  - o Jejú
  - o altres ...

Coneixements:

- Conèixer els mètodes mèdics i quirúrgics i els materials necessaris per al tractament de les ferides
- Aprendre quins tipus de materials de sutura hi ha disponibles, quins tipus de sutures es realitzen i quina indicació té cada tipus de sutura i cada material. - Conèixer les indicacions i els tipus de penjalls reconstructors aplicats a l'àrea de cap i coll

Habilitats:

- Aprendre la realització pràctica de les cures de ferides i la utilització dels diversos materials emprats
- Realitzar els diferents tipus de sutures i utilitzar diferents materials per a dur-les a terme

- Participar i col·laborar en la realització de penjalls reconstructors especialment en intervencions de l'esfera patològica otorrinolaringològica

Nivell de responsabilitat:

- En les cures de ferides i sutures el nivell de responsabilitat variarà des del nivell 1 al 3 en funció de la gravetat de la lesió i l'estat clínic del pacient
- En els penjalls reconstructors si és un penjall local s'actuarà en un nivell 1-2, però si és un penjall major el nivell habitual serà el 3.

Neurofisiologia – Rehabilitació – 2 setmanes

Objectius:

- Conèixer les indicacions i realització de les proves electrofisiològiques vinculades a ORL
- Aprendre a interpretar els resultats de les proves electrofisiològiques
- Conèixer les tècniques de rehabilitació facial vinculades a l'ORL
- Durant aquest període també s'ha d'aprendre:
  - la realització i interpretació de les proves audiològiques bàsiques o la realització i interpretació de les proves vestibulars bàsiques
  - la realització i interpretació de l'estudi laringoetroboscòpic

Coneixements:

- Aprendre les indicacions, tècniques i la interpretació de les proves neurofisiològiques dirigides a l'estudi facial i auditiu
- Conèixer la valoració i tècniques de rehabilitació emprades en la patologia facial
- Conèixer les proves diagnòstiques del sistema vestibular i les tècniques de rehabilitació
- Aprendre les indicacions del diagnòstic laringostroboscòpic
- Conèixer les tècniques i estratègies del tractament logopèdic dels trastorns de la fonació

Habilitats:

- Aprendre la realització bàsica de la neurografia i miografia del nervi facial -
Aprendre la realització dels diferents tipus d'audiometries i dels potencials

evocats auditius del tronc cerebral

- Participar en la realització de sessions de rehabilitació de la musculatura mímica facial i conèixer la tècnica d'infiltració de toxina botulínica en la regió facial i cervical
- Aprendre a realitzar proves vestibulars videonistagmogràfiques i posturogràfiques
- Aprendre a realitzar una exploració neurootològica vestibular completa
- Aprendre la pràctica de la laringoestroboscòpia
- Participar en les sessions de rehabilitació logopèdica dels malalts amb trastorns de la veu

Nivell de responsabilitat:

- En les proves audiològiques i laringostroboscòpiques el resident ha d'adquirir un nivell de responsabilitat 2 mentre que totes les altres activitats corresponen al nivell 3.

Al·lèrgologia – 2 setmanes

Objectius:

- Conèixer les indicacions i realització de les proves complementària d'al·lèrgologia.
- Aprendre a interpretar els resultats de les proves cutànies i de laboratori d'al·lèrgologia.
- Familiaritzar-se amb els tractaments d'immunoteràpia.

Coneixements:

- Aprendre les indicacions, tècniques i la interpretació de les proves diagnòstiques d'al·lèrgia.
- Aprendre el maneig terapèutic de les rinitis al·lèrgiques.

Habilitats:

- Tractament de la patologia nasosinusal d'origen al·lèrgic.

Nivell de responsabilitat:

- En les proves diagnòstiques el resident ha d'adquirir un nivell de responsabilitat

2 mentre que totes les altres activitats corresponen al nivell 3.

SERVEI D'ORL

A partir dels 6 mesos, el resident s'integra formalment al servei d'Otorrinolaringologia i s'està inicialment 1 mes a cada secció per tal de poder conèixer i treballar amb tots els seus membres i residents. A continuació inicia rotacions de 6 mesos per cada secció que duren fins que s'acabi el període de residència, amb algun període puntual de rotació externa.

L'activitat docent del metge resident al Servei d'Otorrinolaringologia es distribueix entre Consultes Externes, Planta, Quiròfan i Guàrdies.

Objectius:

- Aprendre la valoració inicial del pacient amb patologia otorrinolaringològica tant en l'àmbit de la consulta externa com de la urgència.
- Iniciar-se en el maneig del pacient ingressat amb patologia otorrinolaringològica
- Aprendre l'exploració bàsica de totes les estructures otorrinolaringològiques
- Conèixer els tractaments mèdics corresponents de la patologia otorrinolaringològica tant en l'àrea d'urgències com de consulta externa i d'ingrés

Coneixements:

- Estudi de la patologia mèdica i quirúrgica de l'especialitat d'otorrinolaringologia
- Conèixer els mètodes exploratoris de l'especialitat i les troballes normals i patològiques de les mateixes
- Estudi de les opcions terapèutiques en la patologia urgent i bàsica de l'ORL
- Aprendre la tècnica quirúrgica de les intervencions otorrinolaringològiques urgents i bàsiques

Habilitats:

- Aprendre la realització de les històries clíniques de les primeres visites i de les visites urgents
- Aprendre les maniobres exploratòries de l'especialitat:
  - o Otoscòpia

- Rinoscòpia anterior i posterior
- Laringoscòpia Indirecta
- Endoscòpia nasal
- Fibroendoscòpia nasal, faríngia i laríngia
- Palpació cervical
- Palpació oral i exploració de glàndules salivals
- Aprofundir en la realització d'algunes proves diagnòstiques bàsiques de l'especialitat:
  - Proves audiològiques: Audiometria tonal i verbal, Impedanciometria
  - Proves vestibulars: vHIT
  - PAAF
- Aprendre a valorar l'evolució clínica del pacient ingressat d'otorrinolaringologia i del pacient ingressat en una altra àrea que presenta patologia ORL
- Elaboració d'informes d'alta d'urgències i de planta
- Aprendre a realitzar les cures ambulatories als pacients postoperats
- Aprendre les tècniques ambulatories i de cirurgia menor:
  - Biòpsies
  - Exèresi de papil·lomes
  - Desbridaments
  - Col·locació de drenatges transtimpànics
  - Injecció de corticoides intratimpànics
  - Traqueotomies
- Actuar com a 2n ajudant en la cirurgia major

Nivell de responsabilitat:

El nivell de responsabilitat durant tot el període de R1 correspon al de menor responsabilitat (nivell 3) en totes les àrees de coneixement, si bé en la finalització d'aquest període ha d'assolir el nivell 2 per a totes les activitats diagnòstiques mencionades i el nivell 1 en les tècniques ambulatories i de cirurgia menor que s'han referit.

GUÀRDIES

Durant els primers 12 mesos el resident realitza únicament guàrdies amb l'equip de Cirurgia General. En aquest període els Objectius, Coneixements, Habilitats i Nivells de

responsabilitat són els que venen referits en l'apartat de la rotació pel servei d'urgències durant el període de R1.

A partir del 6è mes el resident segueix fent guàrdies de cirurgia i comença les guàrdies d'Otorrinolaringologia, però no fa guàrdies sol de l'especialitat fins a R2. Les guàrdies d'ORL consisteixen en 2 dies al mes de presència fins a les 22 h i 2 mesos abans de començar les guàrdies (abril i maig) estan també 2 dies al mes de 24 h acompanyant un R4 o un adjunt. A les guàrdies d'Otorrinolaringologia valorarà i tractarà les urgències pròpies de l'especialitat, contant sempre amb un metge adjunt de referència.

Competències a adquirir:

- Aprendre a fer la història clínica completa del pacient d'urgències ORL
- Aprendre a avaluar l'estat general i la gravetat del pacient d'urgències ORL.
- Establir el diagnòstic sindròmic, diferencial i etiològic del motiu de consulta
- Determinar i sol·licitar les exploracions complementàries necessàries

Coneixements:

- Estudi de la semiologia, exploració i tractament de la patologia urgent de l'esfera ORL - Conèixer els protocols de maneig de la patologia ORL del nostre centre

Habilitats:

- Fer les exploracions diagnòstiques pertinents quan estiguin indicades
  - o Otoscòpia, rinoscòpia anterior i posterior i laringoscòpia indirecta
  - o Endoscòpia nasal i otològica
  - o Fibroendoscòpia nasal i laríngia
  - o Otomicroscòpia
  - o Puncions cervicals o amigdalines
- Establir i realitzar el tractament que correspongui al pacient:
  - o Desobstruir i canviar cànules o pròtesis fonatòries
  - o Col·locació de sonda nasogàstrica
  - o Extracció de cossos estranys de l'orella, nas o cavitat oral
  - o Taponament d'epistaxis, anterior i posterior
  - o Drenatge d'abscessos periamigdalins

- Reducció de fractures nasals
- Ajuda en intervencions quirúrgiques urgents de l'especialitat
- Elaborar l'informe d'assistència pertinent i determinar el destí a l'alta d'urgències del pacient.

Nivell de responsabilitat:

Durant tota l'activitat de l'R1 a urgències el seu nivell de responsabilitat és el nivell 3, si bé l'objectiu bàsic és que en finalitzar aquest període estigui capacitat per tenir un nivell 1-2 segons la complexitat del procés.

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA A REALITZAR (R1)

Cursos obligatoris:

- Curs d'urgències medicoquirúrgiques
- Curs de seguretat
- Sessions/Tallers d'introducció a la bioètica
- Curs de riscos laborals en línia
- Curs d'introducció al SAP

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques):

- Participació en les sessions clíniques del servei pel qual està rotant: presentació de pacients ingressats.
- Presentar una sessió teòrica de l'especialitat cada 2-3 mesos a partir de l'entrada al servei (6è mes) (2 al 1r any)
- Presentar una sessió clínica general de l'especialitat (1/any)

Assistència a Jornades / Cursos / Congressos:

Assistir a un curs monogràfic pràctic de dissecció d'os temporal i microcirurgia d'orella

Participació en Jornades / Congressos:

Col·laboració amb residents més grans en una comunicació d'una Reunió Interhospitalària dels Serveis d'ORL de Catalunya i Aragó

Altres Activitats

- Assistència a les sessions generals de l'hospital (mensual)
- Assistir a les sessions generals diàries del servei
- Assistir a la sessió teòrica setmanal de l'especialitat

- Realitzar la dissecció de 2 ossos temporals al laboratori de fresat - Realitzar la dissecció en cadàver d'una regió cervical

SEGON ANY

Al segon any de residència les rotacions es mantenen en 6 mesos per cada secció del servei. Es manté la mateixa activitat augmentant el grau d'implicació en la presa de decisions i adquirint progressivament un major grau de responsabilitat clínica.

Otorrinolaringologia: 9 mesos

Oncològica Mèdica: 1 mes

Hospital de Viladecans ORL: 1 mes

SERVEI ORL

Competències a adquirir:

- Aprofundir en la valoració del pacient amb patologia otorrinolaringològica - Progressar en el maneig del pacient ingressat amb patologia otorrinolaringològica - Conèixer els tractaments mèdics corresponents de la patologia otorrinolaringològica tant en l'àrea d'urgències com de consulta externa i d'ingrés

Coneixements:

- Aprofundir en l'estudi de la patologia mèdica i quirúrgica de l'especialitat - Millorar el coneixement dels mètodes exploratoris de l'especialitat i les troballes normals i patològiques
- Estudi de les opcions terapèutiques en la patologia bàsica i avançada de l'ORL - Aprofundir la tècnica quirúrgica de les intervencions otorrinolaringològiques urgents i bàsiques

Habilitats:

- Millorar la realització de les històries clíniques de les primeres i segones visites
- Millorar la valoració de l'evolució clínica del pacient ingressat d'otorrinolaringologia i del pacient ingressat en una altra àrea que presenta patologia ORL
- Aprofundir en l'elaboració d'informes d'alta d'urgències i de planta
- Aprofundir en la realització de les cures ambulatories als pacients postoperats

- Aprendre la realització de la cirurgia major bàsica:
  - o Adenoïdectomia
  - o Amigdalectomia
  - o Septoplàstia
  - o Cirurgia de cornets
  - o Tractament quirúrgic de les sinusitis
  - o Microcirurgia laríngia
  - o Cirurgia cervical benigna
- Actuar com ajudant en la cirurgia major de l'especialitat

Nivell de responsabilitat:

En les activitats de valoració clínica i elaboració d'informes el grau de responsabilitat del resident ha de ser nivell 1-2 segons la complexitat del procés i en les activitats tècniques serà nivell 2-3 en funció també del tipus i dificultat del procés.

Hospital de Viladecans (St. Llorenç) 1 mes

Objectius:

- Adquirir el maneig bàsic de la patologia pediàtrica no complicada.
- Aprendre les mesures diagnòstiques.
- Aprendre el maneig terapèutic mèdic i quirúrgic de la patologia pediàtrica bàsica.
- Adquirir habilitats quirúrgiques de la patologia pediàtrica bàsica. - Adquirir habilitats quirúrgiques de la patologia general no complicada de l'Especialitat.

Coneixements:

- Aprendre el maneig diagnòstic i terapèutic de la patologia bàsica pediàtrica.
- Reforçar els coneixements sobre el maneig diagnòstic i terapèutic de la patologia bàsica de l'Adult.

Habilitats:

- Adquirir habilitats quirúrgiques en la cirurgia pediàtrica bàsica: adenoamigdalectomia, miringotomia i col·locació de drenatges transtimpànics.
- Reforçar habilitats quirúrgiques d'actes quirúrgics propis d'Hospital de 2n Nivell,

en concret cirurgia major bàsica.

Nivell de responsabilitat:

En les activitats de valoració clínica i elaboració d'informes el grau de responsabilitat del resident ha de ser nivell 1-2 segons la complexitat del procés i en les activitats tècniques serà nivell 2-3 en funció també del tipus i dificultat del procés.

Serveis d'Oncologia Mèdica i Radioteràpica 1 mes

Objectius:

- Aprendre les Indicacions del tractament oncoespecífic.
- Adquirir coneixements sobre els diferents esquemes de tractaments.
- Adquirir coneixements sobre la manera d'administrar els diferents tractaments.
- Adquirir coneixements sobre el maneig de les complicacions pel tractament.
- Participar en les diferents sessions dels 2 Serveis.

Coneixements:

- Aprendre les indicacions dels diferents esquemes de tractament conservador.
- Aprendre les possibles complicacions derivades dels tractaments i el seu maneig.

Habilitats:

- Conèixer l'aplicació dels diferents esquemes de tractament conservador, i la seva indicació.
- Adquirir habilitats pel maneig terapèutic de les complicacions posttractament.

Nivell de responsabilitat:

En les activitats de valoració clínica i elaboració d'informes el grau de responsabilitat del resident ha de ser nivell 1-2 segons la complexitat del procés i en les activitats tècniques serà nivell 2-3 en funció també del tipus i dificultat del procés.

GUÀRDIES

Objectius:

Adquirir competència en l'avaluació del pacient d'urgències ORL tant en el que fa a la història com a valoració de la gravetat, determinació d'exploracions

complementàries i decisió terapèutica

Coneixements:

- Aprofundir en l'estudi de la semiologia, exploració i tractament de la patologia urgent d'ORL
- Millorar el coneixement de les tècniques terapèutiques del pacient ORL urgent

Habilitats:

- Progressar en la realització de les exploracions diagnòstiques pertinents quan estiguin indicades
- Millorar la realització del tractament del pacient après de R1
- Elaborar l'informe d'assistència pertinent i determinar el destí a l'alta d'urgències del pacient.

Nivell de responsabilitat:

L'activitat de l'R2 a urgències el seu grau de responsabilitat és el nivell 1-2 excepte en les activitats quirúrgiques majors en les quals correspon a nivell 3.

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA A REALITZAR (R2)

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques): - Presentar una sessió teòrica de l'especialitat cada 2-3 mesos (4 / any) - Presentar una sessió clínica general de l'especialitat (2 / any)

Assistència a Jornades / Cursos / Congressos:

Assistir a un curs monogràfic pràctic de dissecció d'os temporal i microcirurgia d'orella

Participació en Jornades / Congressos:

- Presentació d'una comunicació d'una Reunió Interhospitalària dels Serveis d'ORL de Catalunya i Aragó
- Col·laborar en l'elaboració d'una comunicació o pòster pel Congrés Nacional de la SEORL

Publicacions:

- Col·laboració amb residents més grans i adjunts en l'elaboració d'alguna publicació

Estudis de doctorat:

Inici dels estudis de postgrau per a l'obtenció de la suficiència investigadora

Altres Activitats

- Assistència a les sessions generals de l'hospital (mensual)
- Assistir a les sessions generals diàries del servei
- Assistir a la sessió teòrica setmanal de l'especialitat
- Realitzar la dissecció de 3 ossos temporals al laboratori de fresat
- Realitzar la dissecció en cadàver d'una regió cervical

TERCER ANY

Al tercer any de residència les rotacions també es mantenen en 6 mesos per cada secció del servei i s'augmenta el grau d'implicació en la presa de decisions i l'adquisició progressiva del grau de responsabilitat clínica.

Otorrinolaringologia: 8 mesos

Servei de Cirurgia Maxil·lofacial: 1 mes

ORL Pediàtrica Hospital St. Joan de Deu: 2 mesos

Cirurgia Maxil·lofacial 1 mes

Objectius:

- Aprendre el maneig de la patologia traumàtica maxil·lofacial
- Valoració de la patologia oral
- Conèixer el maneig dels penjalls de reconstrucció emprats en oncologia
  - o Penjall Temporal

Coneixements:

- Aprendre el diagnòstic i tècniques de tractament de la patologia traumàtica de les regions oral i facial, incloent-hi el nivell dental, bucal, mandibular i facial
- Conèixer la patologia que afecta els territoris orals (genives, dents, llengua, i mucosa oral), els mètodes diagnòstics i les principals tècniques terapèutiques emprades

- Aprendre els penjalls i mètodes reconstructors que utilitzen en el tractament de la patologia oncològica maxil·lofacial

Habilitats:

- Realitzar el diagnòstic de les fractures facials i participar en el seu tractament
- Col·laborar en el diagnòstic de les lesions orals i aprendre les tècniques terapèutiques que s'utilitzen
- Col·laborar en la cirurgia oncològica maxil·lofacial i en les tècniques reconstructores emprades

Nivell de responsabilitat:

En el tractament de les fractures nasals i tècniques diagnòstiques orals la responsabilitat correspon al nivell 1-2, però en la gran part de les activitats quirúrgiques realitzades el nivell de responsabilitat és el 3.

ORL Hospital St Joan de Dèu 2 mesos

Adquirir competència en:

- Conèixer la patologia ORL més prevalent en la població pediàtrica
- Aprendre a fer l'exploració ORL en nens
- Conèixer els protocols diagnòstics i terapèutics de l'ORL pediàtrica
- Saber fer les intervencions pediàtriques bàsiques de l'especialitat

Coneixements:

- Estudi específic del diagnòstic i tractament de la patologia ORL pediàtrica -
Aprendre els protocols diagnòstics i terapèutics del vessant pediàtric de l'especialitat

Habilitats:

- Aprendre l'exploració otorrinolaringològica bàsica adaptada al pacient pediàtric (p. ex. l'otoscòpia en el nen)
- Aprendre les tècniques d'exploració de l'especialitat específiques per a pacients pediàtrics (p. ex. proves audiològiques infantils)
- Aprendre les intervencions quirúrgiques pediàtriques habituals i urgents de l'especialitat

- Ajudar en altres intervencions quirúrgiques pediàtriques de major complexitat, com:
  - o Tractament de malformacions de la via respiratòria
  - o Tractament de la patologia òtica i hipoacúsia en la població pediàtrica
  - o Tractament de la patologia nasosinusal quirúrgica en l'edat pediàtrica

Nivell de responsabilitat:

L'activitat durant aquesta rotació es manté en un grau de responsabilitat de nivell 2-3 amb l'objectiu d'assolir un nivell 1-2 en finalitzar la rotació per a la patologia ORL pediàtrica bàsica.

SERVEI ORL

Competències a adquirir:

- Aprofundir en el maneig del pacient amb patologia otorrinolaringològica
- Progressar específicament en la realització de la cirurgia d'orella i d'oncologia cervical

Coneixements:

- Aprofundir en l'estudi de la patologia mèdica i quirúrgica de l'especialitat
- Millorar el coneixement dels mètodes exploratoris de l'especialitat i les troballes normals i patològiques de les mateixes
- Estudi de les opcions terapèutiques en la patologia bàsica i avançada de l'ORL
- Aprofundir la tècnica quirúrgica de les intervencions otorrinolaringològiques urgents i bàsiques

Habilitats:

- Millorar la realització de les històries clíniques de les primeres i segones visites
- Millorar la valoració de l'evolució clínica del pacient ingressat d'otorrinolaringologia i del pacient ingressat en una altra àrea que presenta patologia ORL
- Aprofundir en l'elaboració d'informes d'alta d'urgències i de planta
- Millorar en la realització de la cirurgia major bàsica:
  - o Adenoïdectomia
  - o Amigdalectomia

- Septoplàstia
- Cirurgia de cornets
- Tractament quirúrgic de les sinusitis
- Microcirurgia laríngia
- Cirurgia cervical benigna
- Actuar com ajudant en la cirurgia major de l'especialitat

Nivell de responsabilitat:

En les activitats de valoració clínica i elaboració d'informes el grau de responsabilitat del resident ha de ser nivell 1-2 segons la complexitat del procés i en les activitats tècniques serà nivell 2-3 en funció també del tipus i dificultat del procés.

GUÀRDIES

Adquirir competència en:

- Millorar l'avaluació del pacient d'urgències ORL tant en el que fa a la història com a valoració de la gravetat, determinació d'exploracions complementàries i decisió terapèutica

Coneixements:

- Aprofundir en el diagnòstic i tractament de la patologia urgent d'ORL

Habilitats:

- Consolidar l'aprenentatge de les tècniques prèviament apreses
- Aprendre a realitzar les intervencions quirúrgiques urgents de l'especialitat:
  - Traqueotomia
  - Drenatge d'abscessos parafarínjics i cervicals
  - Extracció de cossos estranys esofàgics per esofagoscòpia directa –
- Ajudar en altres intervencions quirúrgiques urgents de major complexitat, tals com:
  - Drenatge de sinusitis amb complicació orbitària
  - Revisió quirúrgica d'hemorràgia postoperatòria
  - Epistaxi posterior tributària de tractament quirúrgic
- Elaborar l'informe d'assistència pertinent i determinar el destí a l'alta d'urgències del pacient.

Nivell de responsabilitat:

L'activitat de l'R3 a urgències el seu grau de responsabilitat és el nivell 1-2, que ha d'assolir també en les intervencions quirúrgiques urgents de l'especialitat esmentades en les habilitats, excepte en les activitats quirúrgiques majors en les quals correspon a nivell 3.

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA A REALITZAR (R3)

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques):

- Presentar una sessió teòrica de l'especialitat cada 2-3 mesos (4 / any)
- Presentar una sessió clínica general de l'especialitat (2 / any)

Assistència a Jornades / Cursos / Congressos:

Assistir a un curs monogràfic pràctic de cirurgia nasosinusal

Participació en Jornades / Congressos:

- Presentar una comunicació en una Reunió Interhospitalària dels Serveis d'ORL de Catalunya i Aragó i/o Sessió Forana de la SCORL
- Presentar una comunicació o pòster pel Congrés Nacional de la SEORL

Publicacions:

- Elaboració d'alguna publicació conjunta amb altres residents i adjunts

Estudis de doctorat:

- Continuació dels estudis de postgrau per a l'obtenció de la suficiència investigadora
- Preparació per a l'elaboració d'un projecte de tesi Doctoral

Altres Activitats

- Assistència a les sessions generals de l'hospital (mensual)
- Assistir a les sessions generals diàries del servei
- Assistir a la sessió teòrica setmanal de l'especialitat
- Realitzar la dissecció de 3 ossos temporals al laboratori de fresat
- Realitzar la dissecció en cadàver d'una regió facial

QUART ANY

Al quart any de residència es mantenen les rotacions per seccions i l'activitat a Consultes Externes, Planta i Urgències, amb major grau de responsabilitat.

Rotació d'1 mes en un altre servei d'otorrinolaringologia d'un altre hospital d'acord amb les preferències formatives del resident, sigui a escala nacional o internacional.

Otorrinolaringologia: 10 mesos

Rotació Externa: 1 mes

SERVEI ORL

Competències a adquirir:

- Aprofundir en el maneig del pacient amb patologia otorrinolaringològica
- Millorar en la realització de la cirurgia d'orella i d'oncologia cervical
- Actuar com a 1r ajudant en la cirurgia major complexa de l'especialitat

Coneixements:

- Aprofundir en l'estudi de la patologia mèdica i quirúrgica de l'especialitat
- Aprofundir en el coneixement de les opcions terapèutiques en la patologia bàsica i avançada de l'ORL
- Aprofundir la tècnica quirúrgica de les intervencions otorrinolaringològiques complexes

Habilitats:

- Millorar la valoració de l'evolució clínica del pacient ingressat d'otorrinolaringologia i del pacient ingressat en una altra àrea que presenta patologia ORL - Millorar en la realització de la cirurgia major bàsica:
  - o Adenoidectomia
  - o Amigdalectomia
  - o Septoplàstia
  - o Cirurgia de cornets
  - o Tractament quirúrgic de les sinusitis
  - o Microcirurgia laríngia
  - o Cirurgia cervical benigna

- Actuar com ajudant en la cirurgia major de l'especialitat

Nivell de responsabilitat:

En les activitats de valoració clínica i elaboració d'informes el grau de responsabilitat del resident ha de ser nivell 1-2 segons la complexitat del procés i en les activitats tècniques serà nivell 2-3 en funció també del tipus i dificultat del procés.

GUÀRDIES

Objectius:

- Millorar en l'avaluació del pacient d'urgències ORL tant en el que fa a la història com a valoració de la gravetat, determinació d'exploracions complementàries i decisió terapèutica
- Adquirir autonomia per a la realització d'intervencions quirúrgiques urgents

Coneixements:

- Aprofundir en el diagnòstic i tractament de la patologia urgent d'ORL

Habilitats:

- Consolidar l'aprenentatge de les tècniques prèviament apreses
- Aprofundir en la realització de les intervencions quirúrgiques urgents de l'especialitat:
  - o Traqueotomia
  - o Drenatge d'abscessos parafaringis i cervicals
  - o Extracció de cossos estranys esofàgics per esofagoscòpia directa
- Ajudar en altres intervencions quirúrgiques urgents de major complexitat, com:
  - o Drenatge de sinusitis amb complicació orbitària
  - o Revisió quirúrgica d'hemorràgia postoperatòria
  - o Epistaxi posterior tributària de tractament quirúrgic
- Elaborar l'informe d'assistència pertinent i determinar el destí a l'alta d'urgències del pacient.

Nivell de responsabilitat:

L'activitat de l'R4 a urgències el seu grau de responsabilitat és el nivell 1-2, que ha d'assolir també en les intervencions quirúrgiques urgents de l'especialitat esmentades en les habilitats.

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA A REALITZAR (R4)

Presentació de sessions (servei, generals, residents, bibliogràfiques): - Presentar una sessió teòrica de l'especialitat cada 2-3 mesos (4 / any) - Presentar una sessió clínica general de l'especialitat (2 / any)

Assistència a Jornades / Cursos / Congressos:

Assistir a un curs monogràfic pràctic de cirurgia nasosinusal avançada, reconstrucció quirúrgica experimental i/o cirurgia otomicroscòpica

Participació en Jornades / Congressos:

- Presentar una comunicació en una reunió de l'Acadèmia de la Societat Catalana d'Otorrinolaringologia i Patologia Cervicofacial
- Presentar una comunicació o pòster al Congrés Nacional de la SEORL

Publicacions:

- Elaboració d'alguna publicació com a primer autor

Estudis de doctorat:

- Finalització dels estudis de postgrau per a l'obtenció de la suficiència investigadora
- Elaboració d'un projecte de tesi Doctoral

Altres Activitats

- Assistència a les sessions generals de l'hospital (mensual)
- Assistir a les sessions generals diàries del servei
- Assistir a la sessió teòrica setmanal de l'especialitat
- Realitzar la dissecció de 3 ossos temporals al laboratori de fresat
- Realitzar la dissecció en cadàver d'una regió de lliure elecció